

Mladi ustvarjalci onkraj Mure

21. poletni glasbeni tabor Glasbene mladine Slovenije

Med 20. in 27. julijem je v Murski Soboti potekal že 21. poletni glasbeni tabor, ki ga organizira Glasbena Mladina Slovenije. Izvajali so se mojstrski tečaji in delavnice, namenjene mladim akordeonistom, skladateljem, komornim skupinam z godali ter vsem, ki jih zanima glasbena publicistika. Tabora se je udeležilo kar 33 glasbenikov iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske.

KOMORNA IGRA

Devet mladih glasbenikov (Trio Libertas, violinski duo Viher in štirje godalci iz Hrvaške) se je udeleževalo pod mentorstvom **Tomaža Lorenza**, rednega profesorja za komorno igro na Ljubljanski Akademiji za glasbo. Pokramljali sva s profesorjem Lorenzom ...

• Na letošnjem glasbenem taboru ste imeli dva že oblikovana sestava, nekaj pa je bilo takih, ki niso še nikoli muzicirali skupaj. Je bilo težje delati z novonastalimi zasedbami?

Fotografija: Ana Petrovič

GLASBENA PUBLICISTIKA

Učilnica v murskosoboškem gradu je bila pripravljena na mlade publiciste – verjetno bolj, kot smo bili mladi publicisti pripravljeni na hlad, ki je v ne tako toplem poletju zahteval kakšno oblačilo več. Tudi letos sta delavnice vodili muzikologinji **Veronika Brvar** in **dr. Katarina Bogunovič Hočvar**. Zanimivo je, da smo tokrat udeleženci prihajali iz dveh fakultet, Akademije za glasbo in Filozofske fakultete.

V nedeljo, 20. julija, je bil prvi del dneva namenjen udeleženkam začetnega tečaja – tako je, bila smo štiri dekleta. Najprej smo prejele začetne informacije o pisanju in se seznanile z osnovami pisanja novice in reportaže. V popoldanskih urah je sledil prihod udeležencev nadaljevalnega tečaja. Najprej je kazalo, da bo delavnica zgolj žensko obarvana, a so z majhno zamudo v prekmursko prestolnico prišli še trije: dve dekleti in fant. Posvetili smo se pisanju programskega lista in se seznanili s (predvsem slabimi) komentarji o glasbi iz prakse.

Prvi dan smo gostili **Francija Krevha**, tolkalca Slovenske filharmonije in pedagoga, ki je v letošnjem letu s sodelavci izdal Tolkalni terminološki slovar. Tako Franci kot tudi vsi, ki so pri nastajanju slovarja sodelovali, menijo, da bi ta moral postati stalni spremljevalec tolkalcev, pedagogov, skladateljev, dirigentov in muzikologov. Zvečer, ko je na mesto že padel mrak, je sledil spoznavni večer s tolkali. Tako stolov kot tudi tolkal je bilo dovolj za vse udeležence. Vse niti dogajanja je v rokah držal Franci Krevh, udeleženci pa smo ustvarjali zvočne slike – vsak po svojem okusu. Ponedeljek je minil v znamenju samostojnega dela. Vsak je izbral skladatelja in delo ter iz kupa informacij poskušal izluščiti pomembnejše, nato pa iz izbranih podatkov napisati programski list. V popoldanskih urah se nam je pridružil **Tomaž Rauch**, skladatelj, pevec in instrumentalist, ki je spregovoril o težavah glasbene terminologije na področju etnomuzikologije in o prekmurski ljudski glasbi.

V torek nam je najprej nekaj besed namenil akordeonist **Luka Juhart**. Predaval je o instrumentu in glasbi za akordeon, ki navadno nastaja v tesni povezanosti komponista z izvajalcem. Zatem smo publicisti še zadnjič odšli v murskosoboški grad, kjer je vsak predstavil svoje delo prejšnjega dne. Ob koncu je vsak povedal nekaj misli o delavnici, spregovorili pa smo tudi o tem, kaj od delavnice pričakujemo naslednje leto. Popoldne, ko naj bi bilo v običajnih poletnih dneh zelo vroče, smo se ob kavi poslovlili. Padle so že prve kaplje dežja, a so počakale, da je vsak od udeležencev prejel diplomu in smo lahko naredili skupinsko fotografijo za spomin.

Seveda mi je ljubše delati z že oblikovanimi skupinami, saj imajo svoj repertoar in načrte za prihodnost (koncerti, tekmovanja ...). Za preostale pa je bila to pač nova, zahtevna izkušnja, saj je bil zaključni koncert tečaja komorne igre na vrsti prvi, po vsega štirih dneh dela. Ker pa je šlo za izjemno sposobne in zagnane mlade glasbenike, se to niti ni preveč poznalo.

• Slišali sva, da ste kot mentor sodelovali tudi na prvem glasbenem taboru daljnjega leta 1976. Kaj vam je iz tistih časov najbolj ostalo v spominu?

Tako je – že v Seliščih sem bil zraven. Med udeleženci tečaja za komorno igro se spominjam pianistke Alenke Ščekove, flavtista Aleša Kacjana in kitarista Igorja Sajeta. Tam je bil tudi dirigent Uroš Lajovic, ki je delal s koprskim (vokalnim) oktetom. Živeli in delali smo na domačiji Lojzeta Veberiča, znanega slikarja in kulturnega zagnanca, ki je tam že dve leti prej začel prirejati likovne taborne. Lahko rečem, da je bilo enkratno, nepovljivo. Umivanje pri vodnjaku pred domačijo, jutranja telovadba in tek po bližnjem gozdu, sijajna hrana (za vsak obrok smo se s simpatično kuharico sproti dogovarjali), koncerti po okoliških krajih ... Vsa vas je živela s taborom! Ko je oktet zapel na nekem pogrebu, so nam domačinke v zahvalo prinesle pravo goro prleških gibanic in pletenk vina s priporočilom, naj ga ne spijemo preveč naenkrat, da ne bi dobili »hitrice«.

• Ali se je tabor v vseh teh letih kaj spremenil?

V zagnanosti in predanosti tistih, ki ga pripravljajo, prav nič!!! V delovnih pogojih pa gotovo zelo in prav je tako! Doživetje Selišč je seveda shranjeno v prav posebnem srčnem »predalčku«, a danes živimo pač v drugih časih. Pogoji za naše delo so bili v Murski Soboti zares sijajni in tudi sam sem vsem za to zaslužnim nadvse hvaležen! Če k temu prištejem še odlični organizatorski duo Uroš & Nenad ter prijetno družbo kolegov mentorjev, je ocena odlično kar preskromna!

O vtisih s tabora sva povprašali tudi Doro in Niko – članici Tria Libertas.

• So se vaša pričakovanja v zvezi z glasbenim taborom uresničila?

Naša pričakovanja so se uresničila, saj smo s klavirskim triom zvdile tisto, kar smo si zadale. To pa ne bi bilo mogoče brez tako odličnih pogojev za vajo, kot smo jih imele. Učilnice s klavirjem v izredno urejeni glasbeni šoli v Murski Soboti smo imele na voljo tako rekoč ves dan. Z mentorjem, prof. Lorenzom, pa smo na sploh izredno zadovoljne, saj je naš profesor tudi na akademiji. Njegove lekcije so zanimive in uporabne. Pri njem vedno izveš kaj novega. Prav zato smo se tega tabora udeležile brez pomislekov.

● Kaj si boste z glasbenega tabora najbolj zapomnile?

Glede na učinkovitost je bil to eden izmed boljših glasbenih taborov, ki smo se jih kadar koli udeležile. Zlasti pogoji za delo so bili res fantastični. Sicer pa je bilo vse odlično – organizacija, koncert, vzdušje, hrana, hotel ... Me smo bile z vsem res zelo zadovoljne.

Udeležencem tečaja komorne igre smo lahko prisluhnili v četrtek, 24. julija, na Glasbeni šoli Murska Sobota. Koncert je bil stilno zelo raznolik. Zazvenela so dela Wilhelma Peterson-Bergerja, Jacques-Féréola Mazasa, Franza Antona Hoffmeisterja, Josepha Haydna, Antonina Dvořaka, Charlesa Augusta de Beriota, Joaquína Turina in Josepha Hellmesbergerja mlajšega.

KOMPOZICIJA

● »Še pred enim tednom bi se mi zdelo nemogoče napisati novo skladbo v le nekaj dnevih, a na taboru mi je to uspelo, saj so bili okoli mene pravo delovno vzdušje, odlična družba in odlična mentorja, ki sta nam bila na voljo tako

● O petkovem koncertu je udeleženec Evgen Bibianko povedal naslednje: »Koncerti, na katerih so vse skladbe krstno izvedene, so zelo redki. Seveda so vsi koncerti zmeraj posebni in edinstveni, vendar se mi zdi, da prav to (da so vse skladbe sploh slišane prvič) poslušalce še toliko bolj pritegne k poslušanju in razmišljanju o tem, kaj je skladatelj želel sporočiti z določenim motivom, figuro, dinamiko.«

● Dušan Bavdek: »Udeleženci skladateljske delavnice so trdo delali vseh osem dni, delo pa se je navadno zavleklo tudi (dolgo) v noč. Dober teden ustvarjalnega dela je »kronak« koncert skladb udeležencev, kar ni bil majhen organizacijski zalogaj, saj so morali izvajalci skladbe naštudirati v izjemno kratkem času, kar nekaj udeležencev je pa bilo tudi izvajalcev lastnih del. Vendar pa smo ob obrokih in zvečer našli tudi nekaj časa za prijetna druženja in klepete, iskri mladi duhovi pa so se tako lahko razživel tudi v šalah in duhovitosti. Mislim, da je treba organizatorjem izreči pohvalo za njihovo vrhunsko opravljeno delo.«

rekoč 24 ur na dan. Od vsega si bom najbolj zapomnila vse neprespane noči, ki smo jih preživeli vsak za svojim računalnikom ob komponiranju novih skladb.«

Ana Petrovič, udeleženka tabora

● »Tabor mi je dal veliko zagona za naprej – po njem sem bil tako »naspidiran«, da bi vse dneve samo še skladal.«

Evgen Bibianko, udeleženec tabora

Mentorja delavnice za kompozicijo sta bila tudi letos **Dušan Bavdek** – docent za kompozicijo in predstojnik Oddelka za kompozicijo in glasbeno teorijo na ljubljanski Akademiji za glasbo – in skladatelj **Nenad Firšt**. Govorili sva tudi s profesorjem Bavdkom.

● **Kako vam je uspelo prilagoditi predavanja, da so bila zanimiva vsem udeležencem delavnice, glede na to, da je bilo njihovo predznanje najbrž na zelo različnih ravneh? Med vašimi slušatelji so bili namreč študentje, dijaki, mlada skladateljica, ki zapušča devetletko in 39-letni slušatelj.**

Skupinska predavanja so bila dveh vrst. Nekaj jih je bilo posvečenih specialnim temam (o zlategem rezu, retoriki in glasbi, nekaterih analizah) – namenjena so bila predvsem študentom. Druga (pregled glasbenih oblik in razvoja harmonije skozi slogovna obdobja) so bila namenjena nekoliko mlajšim udeležencem. Brez posebnih težav je bilo mogoče z ustrežno navezavo na že znana dejstva prvo skupino predavanj narediti zanimivo tudi mlajšim, z izpostavitvijo nekaterih manj znanih dejstev pri temah druge skupine predavanj pa le-to napraviti privlačno starejšim udeležencem. Tudi pri zgodovinskem pregledu slovenske glasbene ustvarjalnosti in pri predstavitvah inštrumentov (tolkala, flavta, harmonika in violina) ter literature zanje, ki so jih pripravili profesorji in mentorji Franci Krevh, Matej Zupan, Luka Juhart in Tomaž Lorenz, je lahko vsak udeleženec – ne glede na svoje predznanje – našel dovolj zanimivih podatkov za obogatitev svojega vedenja z vsakega od naštetih področij.

Podobno kot lani so imeli komponisti tudi letos možnost sodelovati z instrumentalisti in na zaključnem, petkovem koncertu prisostvovati krstni izvedbi svojih novih del. Stik skladatelja z instrumentalistom je neprecenljiv, saj so nasveti iz prve roke zelo dragoceni. Na koncertu smo tako prisluhnili devetim novostim, ki so bile napisane za zelo raznolike zasedbe (solo klavir, kontrabas in klavir, flavto in kitaro, violino in kontrabas, flavto in harmoniko, flavto in kontrabas, violino in klavir ...).

AKORDEON

Pet dijakov in en študent Akademije za glasbo Ljubljana so pod budnim očesom **prof. Luke Juharta**, sicer docenta za akordeon na ljubljanski Akademiji za glasbo, trdo garali sedem dni. V soboto so sadove svojega dela predstavili na koncertu v koncertni dvorani murskosoboškega gradu.

Izvajali so zelo raznolik program – na sporedu so bila dela znanih in manj znanih predstavnikov starejših glasbenih obdobij (Johanna Sebastiana Bacha, Luis-Clauda Daquina, Narcisa Casanovasa, Leona Böllmana) pa tudi skladateljev 20. in 21. stoletja (Jacquesa Iberta, Sofije Gubajduline, Janusza Wojtarowicza). Koncert je bil še posebej zanimiv zaradi scenske postavitve – da programa ne bi po nepotrebnem prekinjali predolgi premori ploskanja, so pri določenih točkah programa izvajalci sedeli vsak v svojem kotu odra, in ko je eden zaključil, je drugi po manjšem premoru (brez ploskanja) začel igrati svojo skladbo. Izkazalo se je, da je to zelo učinkovito – bodisi povsem scensko bodisi akustično.

O dogajanju na glasbenem taboru sva se pogovarjali tudi s prof. Juhartom ...

● **Kaj ste vsi skupaj naredili v tednu intenzivnega dela? So bili udeleženci dovolj delavni, da so uresničili vaša pričakovanja?**

»Ja, veliko so delali. A kljub intenzivnemu delu je bilo vseeno premalo časa, da bi se nove skladbe tako usvojile, da bi jih lahko suvereno igrali. Vadili smo tudi stare skladbe in se veliko ukvarjali s tehniko, načini vaje itd.«

● **Kaj menite o skladbi, ki ste jo skupaj z Urošem Polancem in Alenko Bogataj premierno izvedli na koncertu mladih skladateljev?**

»Ker sva skladbo dobila nekaj ur pred koncertom, sem Uroša prosil, da sva si razdelila part. Skladba ima potencial, ki pa ga bo moral Evgen še dodelati. Morda spremeniti zasedbo ali drugače napisati posamezne parte. Veselim se končnega izdelka.«

● **Kakšen pa je vaš splošni vtis o glasbenem taboru?**

»Tabor poteka v res prijetni atmosferi. Tako kot pri vseh poletnih šolah so pomembni tudi ves spremljevalni program z delavnicami, koncerti in predavanja ter seveda družabno življenje, navezovanje stikov in opazovanje kolegov. Morda je to še najpomembnejše.«

Tamara Koren in Larisa Marjanović